

Riktlinjer för arbetet med etik och gränsdragning

Fastställda av Folkbildningsrådets styrelse 2016-12-14

Bakgrund

Folkbildningens frihet från statlig styrning innebär både möjligheter och skyldigheter. Folkhögskolor och studieförbund bestämmer själva utifrån sina skilda profiler och idémässiga bakgrunder utformning av verksamheten. Det är av stor vikt att värna god kvalitet och hög etik samt att de statliga medel som finansierar verksamheten används på ett ändamålsenligt sätt.

Arbetet med etik och gränsdragning är en del av Folkbildningsrådets uppdrag och ett förebyggande arbete som utgår från upprättade villkor för statsbidrag.¹

I frågor om fördelning och uppföljning av bidrag agerar Folkbildningsrådet i myndighets ställe med stöd av lag. Vid handläggning av statsbidrag ska utgångspunkten vara att förvaltningslagens bestämmelser tillämpas och att offentlighetsprincipen ska gälla alla beslut som är att betrakta som myndighetsutövning.

Syfte

Etik och gränsdragning handlar om att stärka legitimiteten och kunskapen om statsbidragets användning samt att motverka verksamhet som strider mot statens syften och Folkbildningsrådets statsbidragsvillkor. Folkbildningsrådet vill genom dialog och samverkan med studieförbund och folkhögskolor bidra till att etiska frågor behandlas och att gränsdragning för bidragsanvändning upprätthålls.

Arbetsätt

Folkbildningsrådet arbetar med frågor kring etik och gränsdragning på en övergripande nationell nivå. Arbetet utgår såväl från bidragsgivning som uppföljning av statsbidragsvillkoren.

¹ Statsbidrag till studieförbund – villkor och fördelningskriterier samt Statsbidrag till folkhögskolor – villkor och fördelningskriterier.

Referensgrupper

Till Folkbildningsrådets stöd i etik- och gränsdragningsarbetet finns två referensgrupper, en för studieförbunden och en för folkhögskolorna. Deras uppgift är att delge information, erfarenheter och synpunkter till Folkbildningsrådet i aktuella frågor. Grupperna har ingen beslutanderätt. Folkbildningsrådet utser, i dialog med medlemsorganisationerna, ledamöter för en mandatperiod på två år.

Folkbildningsrådet är sammankallande och möten sker vid behov, cirka fyra gånger årligen.

Former

De frågeställningar som tas upp i etik- och gränsdragningsarbetet kan komma från representanter för bidragsmottagare, Folkbildningsrådets egna observationer, allmänhet, media, myndighet, kommun eller annan aktör.

Exempel på etik- och gränsdragningsarbete inom olika områden:

- *Översyn/uppdatering av statsbidragsvillkor* – Folkbildningsrådet kan besluta om nya alternativt justerade villkor som en följd av etik- och gränsdragningsarbetet. Sådana förändringar bereds i särskild ordning och beslut fattas av Folkbildningsrådets styrelse.
- *Uppföljning* – i Folkbildningsrådets årliga uppföljning av bidragsmottagarna kan etik- och gränsdragningsfrågor uppkomma.
- *Utredning och granskning*² – en specifik frågeställning som uppkommit i en utredning kan i generell form bli föremål för arbetet.
- *Risk- och väsentlighetsanalyser* – identifierade risker har beröringspunkter med etik och gränsdragning.
- *Kartläggningar och fokusgrupper* – fördjupningar av specifika frågeställningar för att erhålla bredare kunskap.

Kommunikation

Kommunikationen sker övergripande i enlighet med Folkbildningsrådets kommunikationsstrategi. Arbetet med etik och gränsdragning ska vara förankrat inom Folkbildningsrådets organisation, lyftas fram i Folkbildningsrådets olika kanaler och synliggöras för bidragsmottagarna.

Exempel på informations- och kommunikationsvägar:

- Folkbildningsrådets ledningsgrupp diskuterar regelbundet arbetet med etik och gränsdragning.

² Riktlinjer för utredning och granskning samt återkrav av statsbidrag och avveckling. Diarienumr. 277, 2016, 090.

- Folkbildningsrådets styrelse behandlar arbetet med etik och gränsdragning vid sina sammanträden i maj respektive december.
- Folkbildningsrådet informerar, vid behov, ordförande och rektorer och andra aktörer beroende på frågans art.
- Folkbildningsrådet informerar, vid behov, bidragsmottagarna via till exempel Folkhögskole-/Studieförbundsaktuellt.
- Folkbildningsrådet medverkar på eller arrangerar, vid behov, konferenser/seminarier inom området.